

STAVOVI GRAĐANA SRBIJE PREMA NATO

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

MART 2018.

Institut za
evropske poslove

UVOD

Cilj istraživanja: Ispitivanje stavova građana Srbije prema NATO-u.

Metoda sakupljanja podataka je bila CATI - kompjuterski podržano anketiranje putem telefona (Computer Aided Telephone Interviewing) je istraživački postupak u kom računar asistira anketarima prilikom anketiranja, birajući brojeve telefonskog imenika Republike Srbije slučajnim putem.

Softver za unos podataka: WARP IT, profesionalni licencirani program za istraživanje tržišta sa velikim opsegom mogućnosti prilikom postavljanja projekta.

Softver za analizu podataka: SPSS

Uzorački okvir: populacija punoletnih građana republike Srbije (bez Kosova i Metohije)

Veličina uzorka: 1203 ispitanika

Vreme realizacije: 16.03 - 20.03.2018. godine

Kontrola: ponovljenim intervjuom na 20% anketiranih lica vršena kontrola verodostojnosti odgovora

Poststratifikacija: rađena radi eliminacije neodgovora usled odbijanja intervjeta

Slučajna greška: 1,3% za incidencu 5%

Objašnjenje čitanja tabela:

Primer tabele ukrštanja pola sa odgovorom na pitanje koji kao ponuđene modalitete ima "da" I "ne".

	Muški pol	Ženski pol
Da	24,0%	26,3%
Ne	76,0%	73,7%
Total	100,0%	100,0%

U redu se nalazi naziv odgovarajućeg modaliteta koji predstavlja demografsko obeležje. U koloni se nalaze modaliteti odgovora na pitanje iz istraživanja.

Tabela se čita po koloni, zbir je 100%, što predstavlja rezultat za subpopulaciju muškaraca (zbir 100% odgovora "da" i "ne" za muškarce).

Crvenim fontom su označeni statistički značajni rezultati na nivou .05 hi-kvadrat testa koji je rađen tokom ukrštanja varijabli.

SOCIODEMOGRAFSKE I SOCIOEKONOMSKE KARAKTERISTIKE ISPITANIKA

Veličina uzorka: 1203		%
Pol	Muški	48.1
	Ženski	51.9
Godine starosti	18-29	18.3
	30-44	27.7
	45-59	27.0
	60+	30.0
Obrazovni status*	Bez škole, nezavršena osnovna škola i osnovna škola, srednja II i III godine	52.0
	Srednja četvorogodišnja škola, gimnazija i specijalizacija	31.0
	Viša škola, fakultet +	17.0
Region	Beograd	23.2
	Vojvodina	26.8
	Zapadna Srbija sa Šumadijom	28.1
	Istočna i Južna Srbija	21.8

Tabela 1

STAV PREMA NATO

Prosečna ocena odnosa Srbije i NATO-a na skali od 1 do 5 (gde je prosek 3) iznosi 2, što je ispod proseka. Najveći broj ispitanika daje ocenu 1 (44,7%), nakon čega ide ocena 3 (25,9%) i ocena 2 (21,4%). Ocenu 4 daje 4,4% ispitanika, a ocenu 5 3,6% građana.

Podršku članstva Srbije u NATO daje 10% građana Srbije, dok je 84% protiv, a 6% je neodlučnih. Muškarci imaju jači stav po pitanju protivljenja članstva u odnosu na žene.

Dve trećine građana (66%) smatra da se NATO bombardovanje SRJ moglo izbeći, dok petina (21%) ima suprotan stav, a 13% je neodlučnih. Žene u većoj meri u odnosu na muškarce smatraju da se bombardovanje moglo izbeći, kao i građani stariji od 30 godina, i oni sa završenom višom školom i fakultetom.

Kada su u pitanju razlozi NATO bombardovanja, najveći broj građana navodi politiku Slobodana Miloševića (17%), interes i političke razloge SAD i Zapada (15,2%), etničko čišćenje Srba na Kosovu (12,6%) i uzimanje teritorije Kosova od Srbije (10,5%). 8,5% ne zna da navede odgovor na ovo pitanje, 6,6% smatra da je u pitanju demonstracija sile, 6,2% navodi antisrpsku politiku, dok se ostali odgovori javljaju u manje od 4% slučajeva.

Oko trećine ispitanika (31%) prihvatiло bi izvinjenje NATO-a zbog bombardovanja, dok se 62% izjasnilo da ne bi, a 7% je neodlučnih. Izvinjenju se najviše protive ispitanici 30-44 godina, kao i osobe iz regiona Beograda i Zapadne Srbije sa Šumadijom.

Da Srbija ne može imati koristi od članstva u NATO-u smatra 68% građana, dok 18% smatra da je moguće da ista postoji, a 14% je neodlučno. Muškarci više u odnosu na žene podržavaju stav da Srbija nema koristi u datom članstvu. Uočava se da porastom godina starosti raste broj građana koji smatraju da Srbija ne bi imala koristi od NATO članstva, dok porastom stepena obrazovanja, raste broj onih koji smatraju da korist može da postoji.

Kada je u pitanju podrška saradnje Srbije i NATO-a, dve trećine ispitanika je protiv (66%), dok je 26% za, a neodlučnih je 8%. Porastom stepena obrazovanja raste broj onih koji smatra da treba podržati saradnju, dok su razlike po polu ukazale na frekventniji stav muškaraca da ta saradnja treba da postoji.

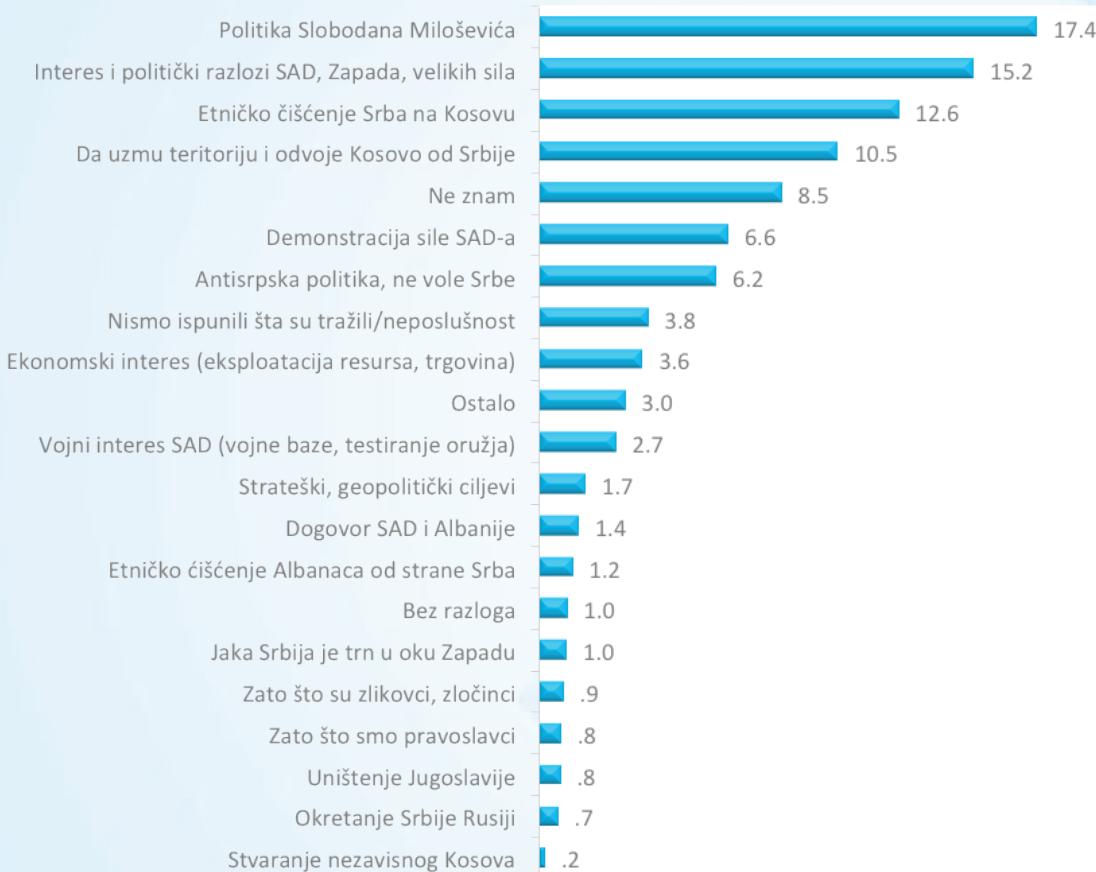
DA LI PODRŽAVATE ČLANSTVO SRBIJE U NATO? TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: "DA LI PODRŽAVATE ČLANSTVO SRBIJE U NATO?" NAPOMENA: CRVENIM SU OZNACENI STATISTICKI ZNACAJNI PODACI

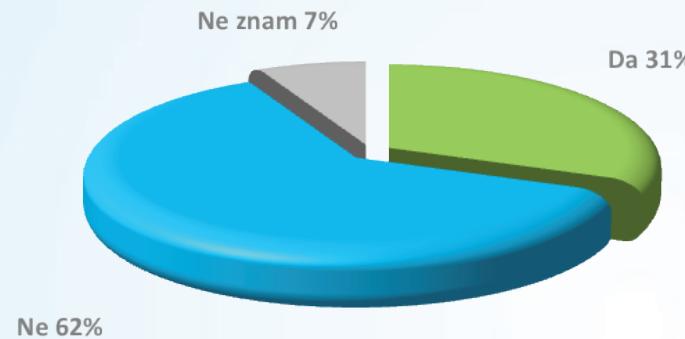
	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	9.2%	10.7%	7.7%	9.8%	12.0%	9.4%	10.6%	7.5%	12.3%	10.5%	6.8%	15.6%	7.7%
Ne	86.7%	81.6%	85.9%	82.8%	83.0%	85.0%	83.2%	87.1%	81.4%	79.9%	88.5%	79.4%	87.9%
Ne znam	4.1%	7.7%	6.4%	7.4%	4.9%	5.5%	6.2%	5.4%	6.3%	9.6%	4.7%	5.0%	4.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ZAŠTO JE PO VAŠEM MIŠLJENJU NATO BOMBARDOVAO SRBIJU? (%) TOTAL UZORAK

Ostalo: zato što ne poznaju srpsku istoriju; nesloga među Srbima; loša medijska kampanja; loša komunikacija; zato što nisamo u NATO-u: Srbija je mala i nije mogla da se brani; sve se urotilo protiv nas; zato što smo glupi; zato što nije moglo da se izbegne; zato što smo nesposobni; suviše je mala teritorija da bi upravljali njom; smišljen ekocid, da se poveća broj malignih bolesti u Srbiji; nismo mogli da se složimo; međuljudski odnosi; jer smo se sreli na pogrešnoj teritoriji; Evropa je kriva; zbog Drugog svetskog rata; krivi su drugi; ne može Srbija da prođe bez rata; da nas otruju; da nas što više oboli; nema naše krvicu, u NATO-u su bili ljudi koji su razmišljali na pogrešan način; nismo znali da se snađemo.

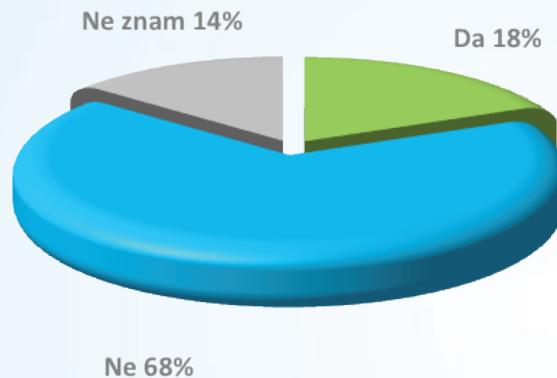
DA LI BISTE PRIHVATILI IZVINJENJE NATO ZBOG BOMBARDOVANJA? (%) TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: "DA LI BISTE PRIHVATILI IZVINJENJE NATO ZBOG BOMBARDOVANJA?"
NAPOMENA: CRVENIM SU OZNACENI STATISTICKI ZNACAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	31.7%	30.3%	37.7%	27.3%	31.1%	29.9%	28.8%	31.9%	36.1%	36.6%	28.0%	35.1%	24.9%
Ne	62.3%	61.5%	58.6%	67.3%	58.5%	62.6%	62.3%	63.0%	58.0%	54.7%	65.9%	59.2%	67.8%
Ne znam	6.1%	8.2%	3.6%	5.4%	10.5%	7.5%	8.9%	5.1%	5.9%	8.7%	6.1%	5.7%	7.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

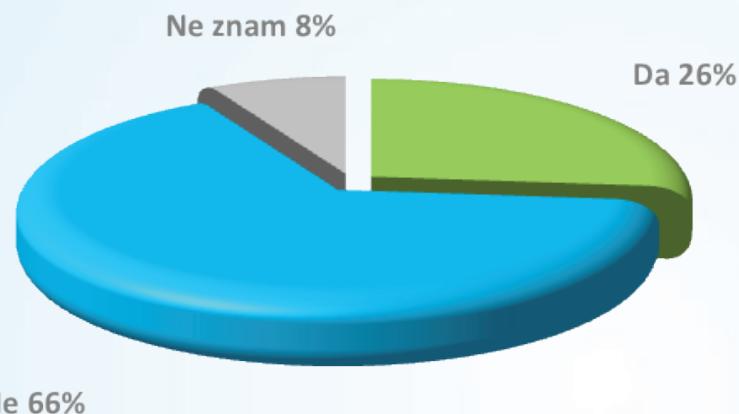
DA LI SRBIJA MOŽE IMATI KORISTI OD ČLANSTVA U NATO?(%) TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “DA LI SRBIJA MOŽE IMATI KORISTI OD ČLANSTVA U NATO?”
NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	19.2%	17.8%	24.5%	22.9%	14.8%	14.4%	15.8%	18.0%	27.0%	19.8%	15.1%	22.9%	16.3%
Ne	72.7%	62.7%	60.5%	66.3%	69.5%	70.7%	67.5%	70.2%	62.7%	63.5%	75.3%	61.1%	70.1%
Ne znam	8.1%	19.5%	15.0%	10.8%	15.7%	14.9%	16.6%	11.8%	10.3%	16.7%	9.7%	16.0%	13.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

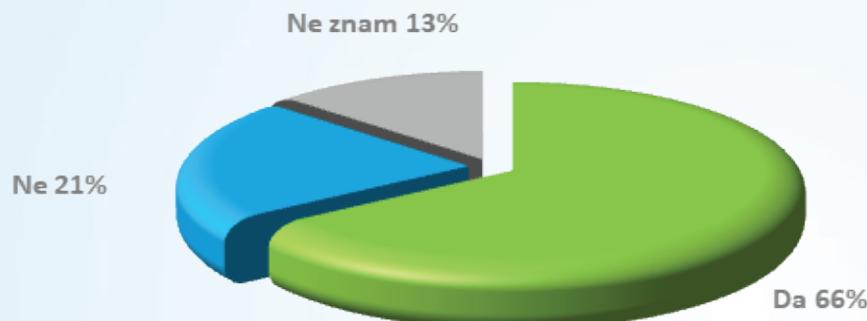
DA LI PODRŽAVATE SARADNJU SRBIJE I NATO? (%) TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: "DA LI PODRŽAVATE SARADNJU SRBIJE I NATO?" NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTICKI ZNACAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	29.4%	23.9%	24.5%	24.9%	26.5%	29.2%	21.6%	27.5%	39.7%	26.0%	27.2%	31.9%	22.0%
Ne	67.3%	64.4%	70.0%	66.3%	64.9%	63.3%	69.3%	66.3%	53.9%	62.2%	68.8%	59.3%	71.8%
Ne znam	3.3%	11.7%	5.5%	8.8%	8.6%	7.5%	9.1%	6.1%	6.4%	11.8%	3.9%	8.7%	6.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

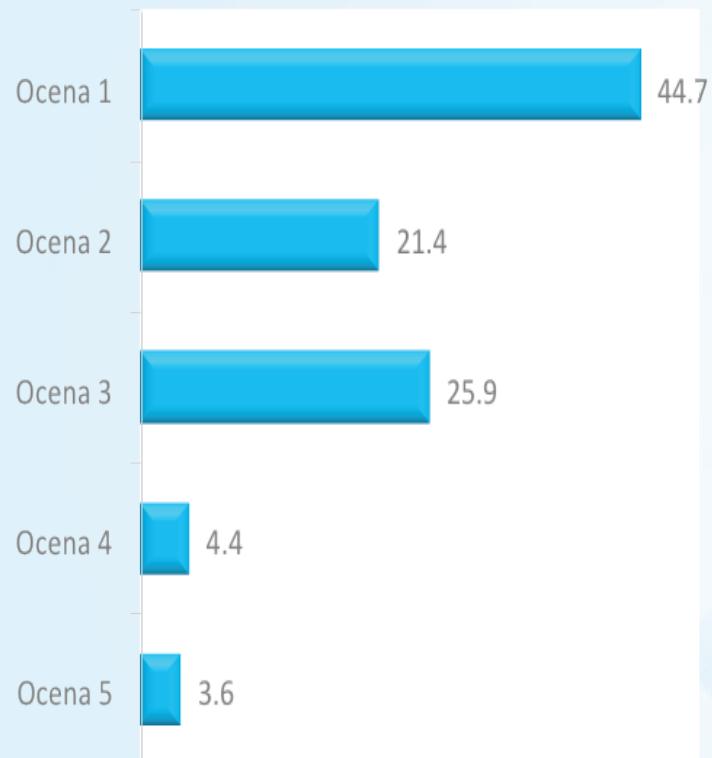
DA LI SMATRATE DA SE NATO BOMBARDOVANJE SRJ MOGLO IZBEĆI? (%) TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “DA LI SMATRATE DA SE NATO BOMBARDOVANJE SRJ MOGLO IZBEĆI?”
NAPOMENA: CRVENIM SU OZNACENI STATISTIČKI ZNACAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	59.9%	70.7%	56.8%	74.7%	68.6%	60.5%	64.4%	64.8%	70.2%	65.2%	65.6%	68.1%	63.9%
Ne	28.7%	14.6%	20.9%	14.8%	23.1%	25.4%	20.0%	23.4%	22.0%	19.3%	24.0%	19.0%	22.8%
Ne znam	11.4%	14.7%	22.3%	10.4%	8.3%	14.1%	15.7%	11.8%	7.8%	15.5%	10.4%	12.9%	13.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

OCENITE ODNOSE IZMEĐU SRBIJE I NATO OCENOM OD 1 DO 5, PRI ČEMU JE 1 VEOMA LOŠI, A 5 VEOMA DOBRI (%) TOTAL UZORAK

	Prosečne ocene
Pol	
Muški pol	1,92
Ženski pol	2,09
Godine	
18-29	2,12
30-44	1,98
45-59	2,03
60+	1,94
Obrazovni status	
Osnovna škola	1,97
Srednja škola	1,98
Vilaša škola, fakultet +	2,18
Region	
Vojvodina	2,08
Beograd	1,93
Zapadna Srbija sa Šumadijom	1,93
Istočna i južna Srbija	2,10
Total	2,01

PROSEČNA OCENA ODNOSA SRBIJE I NATO (NA SKALI OD 1-5, GDE JE PROSEK 3) IZNOSI **2,01**

ISTRAŽIVANJE ZA POTREBE INSTITUTA ZA EVROPSKE POSLOVE SPROVELA NINAMEDIA.

Institut za
evropske poslove

IZDAVAČ:

INSTITUT ZA EVROPSKE POSLOVE
DVADESETSEDMOG MARTA 25A, BEOGRAD, SRBIJA

✉ OFFICE@IEA.RS
↗ WWW.IEA.RS

BEOGRAD
23. MART 2018. GODINE